

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลตากใบ โทร. ๐๗๓-๕๘๑๒๐๐, ๐๗๓-๕๘๔๔๕๕ โทรสาร ๐๗๓-๕๒๔๒๒๗

ที่ นธ ๐๐๓๓.๓๑๑/๒๗๔

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ลงนามคำสั่ง / ข้อสั่งการ / ประกาศ และแจ้งเวียน เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ

เรื่องเดิม

ตามที่โรงพยาบาลตากใบ ได้ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านทุจริต สร้างจิตสำนึก คนสาธารณสุขไม่โกง ตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อสนองรับนโยบายรัฐบาล และตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุขในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปแล้วนั้น

ข้อเท็จจริง

โรงพยาบาลตากใบจึงจัดทำ แนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ที่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน วิเคราะห์ความ เสี่ยงในการปฏิบัติงานอันอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน จัดทำมาตรการการกลไก ระบบการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานและคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลเพื่อให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงาน รับทราบและถือปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุต่อวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ดังกล่าว

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ลงนามเผยแพร่ประกาศแนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และแจ้งเวียนให้หัวหน้าฝ่าย/งานทราบและขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์โรงพยาบาลตากใบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(...นางจิราวรรณ.....พรหมเพชร...)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

เสนอ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ
-เพื่อโปรดพิจารณา

อนุมัติ

(.....-.....)

หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย

(นายภูซังค์ วงศ์หิรัญรัตน์)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากใบ

มอ119-1

มอ119 32

มาตรการ กลไก การจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลตากใบ ปี 2565

สถานการณ์ / พฤติกรรมจะเกิด ความเสี่ยง	โอกาส และผลกระทบ			มาตรการ กลไก การจัดการความเสี่ยง อันอาจจะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	
1.การนำทรัพย์สิน ของทางราชการไป ใช้ส่วนตัว คือ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ นำไปใช้ธุระส่วนตัว	3	2	6	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากรให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตของ รพ. ตากใบ อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการรับของขวัญสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนการจัดซื้อ จัดจ้างอย่างเคร่งครัด
2.การบริหารพัสดุ จัดซื้อ ไม่เป็นไปตาม แผน การจัดซื้อวัสดุ จัดซื้อนอกรายการ	1	3	3	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดซื้อ จัดจ้างอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาส และเสนอให้หัวหน้า ส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านพัสดุ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้างรับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้ เสนองงานในการจัดซื้อจัดจ้าง 4. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.

มอ 19-2

การจัดการเพื่อป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อน ตามการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ผลประโยชน์ทับซ้อนโรงพยาบาลตากใบ

โรงพยาบาลตากใบ กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

- ๑) การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของตนเองโดยทุจริต
- ๒) การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิที่ควรจะได้รับ
- ๓) การจัดทำรายงานการเบิกจ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายไปราชการไม่ถูกต้อง
- ๔) การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

แนวทางการจัดการ เพื่อป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อนในโรงพยาบาลตากใบ

๑. การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการการไปเป็นของตนเองโดยทุจริต

๒. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

ความเสี่ยง และการควบคุมที่สำคัญ โอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาด การทุจริต/ความเสียหายจาก
การเบิกเงินงบประมาณ (โดยข้อเสนอจากสำนักงบประมาณ)

1) การบริหารงบประมาณ หน่วยงานไม่มีการจัดทำทะเบียนควบคุมงบประมาณที่ได้รับ ไม่
ทราบยอดเงินคงเหลือ ที่สามารถเบิกจ่ายเงินได้ในแต่ละช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรม/ภารกิจ รายการที่
เบิกจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันแล้ว ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบจำนวนเงินเพื่อใช้วางแผนการปฏิบัติงาน
และการเบิกจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การเบิกจ่ายเงินหลายรายการไม่ตรงหรือสอดคล้องภารกิจ/มีการจัดซื้อจัดจ้าง ก่อนนี้ผู้พัน
เกินกว่าเงินงบประมาณที่ได้รับมีหนี้สินค้างชำระ แล้วนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาเบิกจ่ายในถัดไป โดยไม่มี
ระเบียบกำหนดให้เบิกจ่ายได้ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานต้องจัดทำทะเบียนคุมเงินประจำงวดส่วนจังหวัดเพื่อบันทึกการรับจ่ายเงิน
งบประมาณที่ได้รับให้มีรายละเอียดข้อมูลที่เพียงพอ แยกการควบคุมงบประมาณตาม
แผนงาน/โครงการ กิจกรรมหลัก กิจกรรมรองหรือกิจกรรมย่อย และหมวดเงิน บันทึก
รายการรับโอนเงินงบประมาณ การก่อหนี้ผูกพัน การกันเงิน และการเบิกจ่ายเงินทุก
ครั้ง เพื่อให้จ่ายงบประมาณในระบบ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตรวจสอบจำนวนเงิน ใช้
วางแผนการปฏิบัติงาน และการเบิกจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การเบิกค่าใช้จ่ายต้องสอดคล้องกับภารกิจ ค่าใช้จ่ายของกิจกรรม/ภารกิจใดต้องเบิก
จากงบประมาณของกิจกรรม/ภารกิจนั้น ระบุรหัสงบประมาณในระบบ GFMS ให้
ถูกต้องชัดเจน ทั้งรหัสกิจกรรมหลัก และกิจกรรมย่อย
- หน่วยงานต้องควบคุม และบริหารการเบิกจ่ายไม่ให้เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับ กรณี
ที่งบประมาณกิจกรรมใดไม่พอเพียงพอ และจำเป็นต้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลง

งบประมาณให้ถูกต้องก่อนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเบิกจ่ายเงินตามระเบียบบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3) หลักเกณฑ์การบันทึกทางบัญชีในการกำหนดสินทรัพย์เป็นครุภัณฑ์หรือวัสดุ ของกรมบัญชีกลางในระบบ GFMIS โดยกรมบัญชีกลางพิจารณา ตามหนังสือ ที่ กค. 0410.3/19092 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2549 ซึ่งแตกต่างจากหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ โดยหน่วยงานต้องดำเนินการ ดังนี้

- การปฏิบัติงานด้านบัญชี กรมบัญชีกลางให้บันทึกตามหลักเกณฑ์ และนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ หน่วยงานจะบันทึกบัญชีเป็นวัสดุหรือครุภัณฑ์ ตามนโยบายบัญชีโดยวัสดุหน่วยงานจะรับรู้วัสดุในราคาทุน ส่วนครุภัณฑ์ ให้บันทึกบัญชีเป็นรายการสินทรัพย์ถาวรในบัญชีของหน่วยงานสำหรับครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไปตามราคาทุน โดยบันทึกรายละเอียดของครุภัณฑ์ในทะเบียนคุมสินทรัพย์ และให้คำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปี

- สำหรับโปรแกรมประยุกต์คอมพิวเตอร์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาท ถือเป็นทรัพย์สินไม่มีตัวตน และจะต้องคำนวณค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ซึ่งแตกต่างจากตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ การจัดหาโปรแกรมประยุกต์คอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดไม่เกิน 20,000 บาท ถือเป็นรายจ่ายหมวดค่าวัสดุ)

- ส่วนครุภัณฑ์ที่มีราคาไม่ถึง 5,000 บาทให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายประเภท “ค่าครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์” และให้บันทึกรายละเอียดค่าใช้จ่ายในบัญชีคุมทรัพย์สิน โดยไม่ต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปีใบสำคัญคู่จ่าย

4) มีการขอเบิกจ่ายเงินจากคลังเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีการจัดเก็บใบสำคัญคู่จ่ายซึ่งเป็นหลักฐานการจ่ายเงินหรือไม่ครบถ้วนตามรายการที่ขอเบิก ซึ่งการเบิกจ่ายรายการใดที่ไม่มีใบสำคัญคู่จ่ายไว้ให้ตรวจสอบหรือไม่ครบถ้วน ซึ่งผู้เบิกต้องนำเงินส่งคืนคลังทั้งหมด และผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

- ให้หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกมอบหมายเป็นผู้มีสิทธิ ถือบัตรกำหนดสิทธิการใช้ (GFMIS smart card) รหัสผู้ใช้งาน (user name) และรหัสผ่าน (password) เพื่อใช้งานในระบบของหน่วยงานผู้เบิกที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรมสำหรับการปฏิบัติงานในระบบ และเชื่อมต่อโดยตรงกับเครือข่ายของระบบหรือเป็นผู้มีสิทธิถือรหัสผู้ใช้งาน และรหัสผ่านของหน่วยงานผู้เบิกที่ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวซึ่งปฏิบัติงานโดยใช้ช่องทางอื่นที่กระทรวงการคลังกำหนด

- ให้ผู้มีสิทธิถือบัตรดังกล่าวดำเนินการขอเบิกเงินจากคลัง การอนุมัติจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยการจ่ายตรง การนำเงินส่งคลัง การบันทึก และปรับปรุงข้อมูล และการเรียก รายงานในระบบ
- ให้หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกจัดทำคำสั่งหรือมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดบุคคลที่จะได้รับมอบหมาย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และกำหนดแนวทางการควบคุม การปฏิบัติงานของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการเข้าใช้งานในระบบสำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ และผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้ง

1. การแสวงหาผลประโยชน์ทับซ้อนในงานพัสดุ สามารถสรุป ได้ดังนี้

1.1. ขั้นตอนการประเมินความต้องการเป็นขั้นตอนที่กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของ พัสดุหรือแบบรูปารายการงานก่อสร้าง ขอบเขตความต้องการใช้ และค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม โดยความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ได้แก่ การลือคสเปค, การประเมินราคาสูงกว่าความเป็นจริง กำหนดขอบเขต หรือออกแบบรูปารายการงานก่อสร้างที่เอื้อประโยชน์ต่อตัวเองหรือภาคเอกชนที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

1.2. ขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อเป็นขั้นตอนพื้นฐานในการพิจารณาวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่ถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และการอนุมัติโดยผู้มี อำนาจ เอกสารจัดซื้อ, ประกาศการประมูลถูกต้องตามระเบียบ โดยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การกำหนดวิธีการที่จะจัดซื้อ เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง มีอคติหรือเข้าข้างผู้ขาย/ผู้รับ จ้าง รายใดรายหนึ่ง ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

1.3. ขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมประมูล เป็นขั้นตอนในการเปิดเผยรายละเอียด และคัดเลือกผู้ ชนะการประมูล โดยความเสี่ยงในการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลที่ล่าช้า ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เข้าร่วมประมูล รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียด โครงการหลังจากได้ผู้ชนะการประมูลแล้ว

1.4. ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญาเป็นขั้นตอนที่ผู้ชนะการเสนอราคาหรือคู่สัญญาจะต้อง ดำเนินการส่งมอบสินค้าหรือบริการตามที่ตกลงไว้ในสัญญา โดยโอกาสเสี่ยงในการทุจริตในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การส่งมอบสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะหรือการส่งมอบงานที่ไม่เป็นไปตาม รูปแบบรูปารายการที่กำหนดไว้ตามสัญญา

2. มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

2.1. ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่หรือหัวหน้าเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างกับผู้เสนองานที่มีความเกี่ยวข้องกันกับ บุคลากรภายในโรงพยาบาลตากใบ ทั้งประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติ หน้าที่

2.2. ห้ามมิให้บุคลากรในโรงพยาบาลตากใบใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ดำเนินงานหรือโครงการที่เอื้อผลประโยชน์กับตนเองทั้งที่เกี่ยวกับเงิน และไม่เกี่ยวกับเงิน

2.3. ห้ามมิให้บุคลากรในโรงพยาบาลตากใบดำรงตำแหน่งที่ทับซ้อน

2.4. ให้เจ้าหน้าที่ หัวหน้าเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อพัสดุ ลงนามในแบบแสดงความบริสุทธิ์ใจการจัดซื้อจัดจ้างฯ

3. แนวทางการตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน

3.1 ตรวจสอบชื่อ - สกุล ของผู้เสนองานว่ามีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบุคลากรในหน่วยงานหรือไม่ เช่น ญาติ พี่ น้อง เพื่อน คู่แข่ง ศัตรู

3.2 ตรวจสอบสถานที่อยู่ สถานที่ปฏิบัติงานของผู้เสนองานว่ามีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบุคลากรในหน่วยงานหรือไม่

3.3 ตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานว่ามีส่วนได้ส่วนเสียกับงาน/โครงการ ทั้งผลประโยชน์ส่วนตนเอง และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

3.4 ตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เสนองานหรือไม่ เช่น การรับสินบน การใช้ข้อมูลลับของทางราชการ การดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง การรับของขวัญหรืออื่นๆ

4. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีการใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

การตัดสินใจว่าในระหว่างเดินทางไปราชการโดยใช้รถยนต์ของหน่วยงานราชการควรจะเดินทางนอกเส้นทางหรือไม่ ท่านควรตอบคำถาม 2 ข้อ คือ

1. เราควรเดินทางนอกเส้นทางหรือไม่ ถ้าเป็นการเดินทางนอกเส้นทางโดยไม่มีเหตุจำเป็นหรือเหตุสุดวิสัย เช่น ต้องพักรับประทานอาหารตามเวลา เกิดอาการเจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ เข้าห้องน้ำ การจราจรติดขัด เป็นต้น ให้ท่านเดินทางตามเส้นทางปกติเพื่อไปให้ทันเวลาที่ขอเดินทางไปราชการ

2. เราควรรายงานการเดินทางนอกเส้นทางหรือไม่ ท่านต้องรายงานการเดินทางออกนอกเส้นทางไม่ว่ากรณีใด ๆ ทุกครั้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และให้อยู่ในดุลพินิจบังคับบัญชาที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่เดินทางออกนอกเส้นทางได้ และเมื่อกลับเข้าสู่เส้นทางปกติให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบด้วย นอกจากนี้เมื่อใช้รถยนต์เสร็จแล้วต้องนำรถยนต์ และกุญแจมาไว้สถานที่เก็บตามเดิม และต้องทำบันทึกการใช้รถยนต์ทุกครั้ง

ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

1. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัว นำรถราชการไปใช้ในธุระส่วนตัว เป็นต้น
2. การใช้อำนาจหน้าที่ช่วยญาติหรือบุคคลอื่นให้เข้าทำงาน
3. การใช้ข้อมูลของหน่วยงานเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบมาตรฐาน (spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประมูลแล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชนเพื่อให้ได้เปรียบเทียบในการประมูล
4. การรับงานนอกแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของตน เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการให้บริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐนำเวลาราชการไปทำงานส่วนตัว
5. การนำบุคลากรของหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
6. การรับสินบนหรือรับของขวัญในรูปของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์ แก่ผู้ให้สินบนหรือบุคคลอื่น
7. การเข้าทำงานหลังจากออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมาทำงานหรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เคยทำงานเป็นผู้บริหารหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม แล้วไปทำงานในบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์
8. การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย
9. การส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
10. การให้ของขวัญหรือของกำนัลเพื่อหวังความก้าวหน้าหรือหวังผลประโยชน์ที่มีขอบ
11. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ
12. การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม
13. การเรียกร้องผลตอบแทนจากการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม
14. การที่มีหน้าที่ดูแลหรือจัดการกิจการหรือโครงการใดแล้วเข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือผู้อื่น
15. การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตัวเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทของตนหรือครอบครัวได้งานรับเหมาของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้ออุปกรณ์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

มาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554

มาตรา 100 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี

3) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของตามวรรคสองโดยให้ถือว่าการดำเนินการของคู่สมรสดังกล่าวเป็นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 102 บทบัญญัติมาตรา 100 มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัด มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา 103 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 103/1 บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

บทลงโทษ มาตรา 122 เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 100 มาตรา 101 หรือมาตรา 103 ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับกรณีความผิดตามมาตรา 100 วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินการตาม มาตรา 100 วรรคหนึ่งให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด

2. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความมาตรา 103 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงกำหนด หลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยาไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้ “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดา เดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิงการรับ บริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ 4 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจาก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ 5 เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ดังต่อไปนี้

- (1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสนหาตามจำนวนที่เหมาะสม
- (2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับ จากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท
- (3) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ 6 การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มิได้ระบุให้เป็นของส่วนตัว หรือมีหรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัวหรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวนั้นไว้เป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันที

ข้อ 7 การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้วโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของ รัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบันหรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันทีที่สามารถกระทำเพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารสูงสุดของ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือสถาบันหรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว เมื่อได้ดำเนินการตามความในวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิก สภาท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น ต่อประธานสภา ผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิก แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ 8 หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

การให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(1) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติ พี่น้อง พรรคพวก เพื่อผู้สูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง

(2) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาต โดยชอบด้วยกฎหมาย

(3) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของหน้าที่ ทั้งนี้ ในกรณีมีความเคลือบแคลง หรือสงสัยให้ข้าราชการผู้นั้น ยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการ จริยธรรมพิจารณาเมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใด แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(4) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่น ในราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลักในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

การให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีชอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์ส่วนรวมโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(1) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับหรือยอมจะรับของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณี หรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(2) ไม่ใช้ตำแหน่งหรือการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(3) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการการดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่น จำได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้